

گزارش از 8 سال تلاش برای تصویر «مختارنامه»

اولین قسمت از مجموعه تلویزیونی «مختارنامه» در حالی جمعه 9- مهرماه- روی آنتن می‌رود که داوود میرباقری 8 سال درگیر ساخت این سریال بوده است.

اولین قسمت از مجموعه تلویزیونی «مختارنامه»؛ در حالی جمعه 9- مهرماه- روی آنتن می‌رود که داوود میرباقری 8 سال درگیر ساخت این سریال بوده است. به گزارش خبرنگار رادیو و تلویزیون فارس، سریال «مختارنامه»؛ از جمله آثار نمایشی فاخر و تاریخی تلویزیون است که به کارگردانی داوود میرباقری و تهیه‌کنندگی محمود فلاح ساخته شده است. بنابراین گزارش، این سریال فروردین ماه سال 1383 در احمدآباد مستوفی کلید خورد و ساخت این مجموعه علاوه بر دکورهای این لوکیشن، در ورامین، آبادان، شاهرود و شهرک سینمایی دفاع مقدس با تصویر قریب به 200 لوکیشن داخلی و خارجی، انجام شده است و در مساحتی بیش از 24 هکتار دکورهای لازم برای به تصویر کشیدن صحنه‌های گوناگون آن ساخته و پرداخته شده است. فیلمبرداری «مختارنامه»؛ به طریقه 35 میلیمتری، انجام شده و بناست تا در حدود 40 قسمت 45 دقیقه‌ای به زندگی پرفراز و نشیب و قیام حماسی و قهرمانانه مختار ابوعبید ثقفی ملقب به ابواسحاق بپردازد.

* شروع حرکت از سال 81

نگارش سریال مختارنامه به قلم حسن میرباقری و محمد بیرانوند و بازنویسی داوود میرباقری، از سال 80 آغاز شد. پروژه در سال 81 و 82 در مرحله پیش تولید بود و در تاریخ 23 فروردین 83 فیلمبرداری از شهر کاشان آغاز شد. بخش‌هایی از دکور «مختارنامه»؛ که وقایع و ماجراهای آن در 122 لوکیشن داخلی و خارجی اتفاق افتاده، در زمینی به مساحت 30 هکتار ساخته شد و شامل اجزای مختلف شهرهای کوفه و مکه و ساختمان کعبه بود. این مجموعه از محصولات مرکز سیما فیلم است و شروع نگارش متن اولیه آن توسط حسن میرباقری و محمد بیرانوند با نظارت داوود میرباقری به عنوان نویسنده و کارگردان مجموعه، از فروردین سال 81 شروع شد که در نهایت نگارش نهایی آن نیز در مهر سال 81 شکل گرفت. پس از آن از اسفند سال 81 گروه وارد مرحله پیش تولید شد که ساخت دکورها از خردادماه سال 82، دوخت لباس‌ها از تیرماه سال 82 و آماده سازی لوازم صحنه از مرداد 82 آغاز شد. به گزارش فارس، پس از آن نیز از شهریور همان سال بازیگران پروژه یک به یک انتخاب و به گروه ملحق شدند. در آذرماه سال 82 نیز تست گریم بازیگران شروع شد که با فراهم شدن تدارکات اولیه کار و شروع فیلمبرداری در فروردین 83، تدوین همزمان سریال نیز از خرداد همان سال توسط «مهدی حسینی‌وند»؛ آغاز شد.

* ساخت دکور

برای ساخت مجموعه، دکورهای مربوط به شهر کوفه و بخش‌های مختلف آن، دکورهای شهر مدائن و محله‌های مختلف آن، دکور شهر مکه شامل بنای کعبه و بخش‌های مختلف آن و نیز دکور دهکده لقا ساخته شد. لوکیشن اصلی «مختارنامه»؛ در احمدآباد مستوفی واقع در جنوب غربی اتوبان آزادگان تهران بود و دکورهای مختارنامه توسط «محسن شاه ابراهیمی»؛ مدیر هنری و «جلیل فتوحی‌نیا»؛ طراح صحنه و گروه ساخت و ساز، ساخته شد. اصلی‌ترین دکورهای مجموعه شهر کوفه، مکه و مدائن بود که در زمین‌های کشاورزی منطقه احمدآباد مستوفی بنا شد. ساخت دکور و فیلم برداری به صورت هم‌زمان انجام می‌شد یعنی هم‌زمان با فیلم برداری در مکان دیگری دکور ساخته می‌شد. بخش‌های دیگری از مجموعه در شهرستان شاهرود و روستای طرود، حاشیه رودخانه اروند کنار در آبادان، شهرک سینمایی دفاع مقدس، ورامین و ... مقابل دوربین رفت.

* «فریبرز عرب‌نیا»؛ 6 سال در نقش مختار

در این سریال «فریبرز عرب‌نیا»؛ در نقش مختار ظاهر شده و عباس اصائلو و امیررضا گیتی‌بان به عنوان بدل‌های او هستند. او 6 سال برای ایفای این نقش زمان گذاشت و به فیلم یا سریال دیگری نپرداخت. این سریال با حضور بیش از 60 بازیگر اصلی، 140 نفر بازیگر فرعی و بیش از 1500 نیروی انسانی که به عناوین مختلف درگیر کار بوده‌اند، ساخته شده است.

بازیگران این سریال و نقش‌هایشان عبارتند از:

- «فریبرز عرب‌نیا»؛ نقش مختار ثقفی
- «امین زندگانی»؛ نقش مسلم ابن عقیل
- «رضا رویگری»؛ نقش کیان ایرانی
- «الهام حمیدی»؛ نقش زن کیان ایرانی
- «عنایت شفیعی»؛ نقش ابن کامل

#171&؛ زاله علو؛ نقش مادر مختار
 #171&؛ فربيا كوئري؛ نقش عمره همسر مختار
 #171&؛ نسرین مقلو؛ نقش همسر دیگر مختار
 #171&؛ محمد فیلی؛ نقش شمر
 #171&؛ رضا کیانیان؛ نقش حاکم مکه
 #171&؛ محمدرضا شریفی نیا؛ نقش محمد بن حنفیه
 #171&؛ حسن پورشیرازی؛ نقش بهرام رنگ رز
 #171&؛ ویشکا آسایش؛ نقش جعه
 #171&؛ داوود رشیدی؛ نقش حاکم کوفه
 #171&؛ کریم اکبری مبارکه؛ نقش احمر بن شمیث
 #171&؛ فرهاد اصلانی؛ نقش عبید... بن زیاد
 #171&؛ انوشیروان ارجمند؛ نقش رفاعه بن شداد
 #171&؛ جعفر دهقان؛ نقش مصعب ابن زبیر
 #171&؛ بهرام شاه محمدلو؛ و #171؛ محمد صادقی؛ در نقش حاکمان کوفه
 #171&؛ پرویز پورحسینی؛ در نقش میثم تمار

ابراهیم آبادی، داوود آریا، روژان آریامنش، محمود اردلان، عباس امیری، رحمان باقریان، مریم بوبانی، اسماعیل پورستار، معصومه تقی پور، علی جاویدفر، محمود جعفری، صدرالدین حجازی، محمد رضا حق گو، میرصلاح حسینی، علیرضا خندان، اسماعیل خلج، حسین خانی بیک، مسعود خدابخشیان، ماه چهره خلیلی، آهو خردمند، حبیب دهقان نسب، نصرت دستمردی، بهزاد رحیم خانی، جواد زیتونی، فریدون سورانی، محمد علی سلیمان تاش، جمشید شاه محمدی، ولی... شیراندانی، مهرداد ضیایی، مصطفی کاری، احمد علامه دهر، حدیث فولادوند، شهره لرستانی، صالح میرزاآقایی، حمید مظفری، فرخ نعمتی، کاظم هژیرآزاد و اکبر زنجان پور از دیگر بازیگران این مجموعه تلویزیونی هستند.

* مختار در سه بخش

به گزارش فارس، سریال #171&؛ مختارنامه؛ سه بخش دارد که در بخش نخست جوانی زندگی مختارثقفی و در دو بخش دیگر میانسالی تا شهادت وی را به تصویر می‌کشد.

در مجموعه تلویزیونی #171&؛ مختارنامه؛ محمدرضا ابراهیم سالکویه، علی اصغر آشوری، علی اکبر بلندی، علی ذبیحی، اکبر رحیمی، مصطفی رستمی، محمدرضا راد، صفدر سیاهپوش، حسن شاهرخی، محمد حسین قشمی، عباس مختاری، فیض الله مهدی‌خانی، محمد صدیق مرادزاده، یوسف نوروزی، علی اکبر نیک‌روی، محمد نمازی و مرحوم رحیم سعادت‌متین به عنوان یاران مختار ایفای نقش کرده‌اند.

عوامل پشت صحنه این سریال نیز عبارتند از:

نویسنده و کارگردان: داود میرباقری، تهیه‌کننده: محمود فلاح، نویسندگان اولیه: حسن میرباقری، محمد بیرانوند، مدیر فیلمبرداری: عظیم جوانروح، تدوین‌گر: مهدی حسینی‌وند، چهره‌پرداز: عبدالله اسکندری، مسعود ولدبیگی، محقق تاریخ اسلام: حجت‌الاسلام رسول جعفریان، مدیر روابط عمومی: رضا استادی.

* یک بسکتبالیست مقابل دوربین مختارنامه

نقش‌هایی در مجموعه وجود داشت که فیزیک افراد خیلی مهم بود و در بخشی از داستان به فردی با قد و پاهای بلند نیاز داشت و متناسب با نقش در رشته‌های ورزشی، #171&؛ حامد حدادی؛ در سریال، نقش یکی از اعضای سپاه ابن زبیر را بازی کرد.

* همکاری 1430 نفر با این پروژه

1430 نفر با این پروژه همکاری داشته‌اند. برخی نیروها از شهرها و مکان‌هایی که فیلم برداری صورت می‌گرفت، انتخاب می‌شدند.

* زبان و گویش

مجموعه #171&؛ مختارنامه؛ به لحاظ تاریخی فاصله زمانی زیادی با مجموعه امام علی(ع) ندارد و مقطع داستان مربوط به سال 61 هجری است و زبان مجموعه، زبان شسته رفته‌ای است و از ضرب‌المثل، حکایات، ارجاع به تاریخ و ارجاع به گذشته استفاده شده و برای مخاطبان قابل فهم است.

* حوادث مجموعه

با وجود آموزش‌هایی که به برخی بازیگران ارائه شد، حوادثی هم در حین فیلم‌برداری برای برخی از بازیگران اتفاق افتاد. #171&؛ فریبرز عرب‌نیا؛ و #171&؛ رضا رویگری؛ چند بار زخمی شدند. تهیه‌کننده هم دو باره دلیل فشار کار سخته

کرد.

عوامل پشت دوربین، جلوی دوربین ظاهر شدند

برخی از عوامل پشت دوربین این مجموعه مقابل دوربین نیز به ایفای نقش پرداختند. #171;مسعود ولدببگي» طراح چهره پردازي مجموعه در نقش سر دسته خوارج در بخش مکه مقابل دوربین رفت. #171;محمود اردلان» طراح حرکات رزمي این مجموعه هم در نقش پسر عموي مختار نقش آفريني کرد. #171;حسن میرباقری» برادر #171;داوود میرباقری» که یکی از نویسندگان اولیه مجموعه است هم نقش ابراهیم اشتر را بازی کرد. #171;حامد میرباقری» دستیار کارگردان ایفاگر نقش پسر مختار و در مقطعی #171;ابن وهب» یکی از شهدای کربلا بود. او فرزند #171;داوود میرباقری» است.

* موسیقی سریال

با توجه به بازتاب گسترده موسیقی #171;امام علی(ع)» یکی از مجموعه‌های پربیننده میرباقری و نیز #171;گرگ‌ها»، بی‌اوه، مخاطبان #171;مختارنامه» روی موسیقی این پروژه انتظارات زیادی دارند. میرباقری و گروهش بعد از مذاکرات بسیار زیاد و گذراندن مراحل مقدماتی و مذاکره با یکسری از آهنگسازها، به این نتیجه رسید که #171;امیر توسلی» بیش از دیگران انرژی و انگیزه برای کارکردن دارد. او در این باره گفته: #171;به این نتیجه رسیدم که او انرژی کافی را دارد و جلساتی داشتیم و با علاقه بسیاری سرصحنه‌ها حضور پیدا می‌کرد که فکر می‌کنم خیلی موثر است و من قطعه‌هایی را شنیدم که بسیار درخشان بود و امیدوارم یک موسیقی فوق‌العاده را در این کار بشنویم. ریشه‌های موسیقی #171;مختارنامه» به نوعی به ریشه‌های موسیقی سنتی برمی‌گردد. موسیقی کار، تم‌های مختلف دارد. در بخشی که بیشتر عاشورایی است، از این بخش استفاده می‌شود و بقیه نیز ریشه‌های عربی دارد و با فضاهای متفاوت، موسیقی متفاوت می‌شود.

* عنوان‌بندی سریال

عنوان‌بندی این سریال توسط #171;مهران برومند» و #171;مسعود سعادت مند» به عنوان مجری طرح در شرکت #171;تصویر پردازان مدیا» ساخته شده. عنوان‌بندی آغاز این سریال سه دقیقه و نیم است که در قالب فیلمی کوتاه، خلاصه‌ای از سریال مختارنامه به همراه نمادی از این سریال دیده می‌شود و بعد از آن ذکر عناوین و اسامی هنرمندان و دست‌اندرکاران آغاز می‌شود. عنوان‌بندی پایانی هم مانند اغلب سریال‌های تلویزیونی ساده است.

* پخش اولین قسمت

اولین قسمت این سریال روز جمعه 9-مهرماه- ساعت 22 از شبکه یک سیما پخش می‌شود، البته تلویزیون تصمیم گرفته تا این سریال را هم زمان از شبکه قرآن نیز پخش کند و این سریال روزهای یکشنبه از ساعت 20 توسط شبکه قرآن و معارف سیما پخش خواهد شد و تکرار مجموعه تلویزیونی نیز پنج شنبه‌ها، ساعت 20 از شبکه قرآن و معارف سیما خواهد بود.

* سرمایه‌گذاری روی فرهنگ، هزینه بالایی که در آینده جبران می‌شود

میرباقری در اظهار نظری پیرامون این سریال گفته است: #171;...به هر تقدیر همه ما می‌گوییم زبان رسانه در زمانه ما موثرترین زبان است. این را بارها و بارها مسؤولین فرهنگی ما با زبان رسا اعلام کرده‌اند؛ اما در دیدگاه ما یک اشکالی وجود دارد؛ یک مقدار، شاید واقعا، نگاهی از سر کج اندیشی و بدفهمی باشد که حاضر نیستیم برای این زبان موثر هزینه و سرمایه‌گذاری بکنیم... اگر ما در این سال‌های بعد از انقلاب، یک صدم آنچه که برای تسلیحات هزینه کرده بودیم، یک صدمش را در زمینه فرهنگ سرمایه‌گذاری کرده بودیم، امروز بسیاری از ناهنجاری‌های فرهنگی را شاهد نبودیم. به هر حال زبان سینما، تلویزیون و نمایش، در نمایش، کمتر اما در تلویزیون و سینما، واقعا پرهزینه است. اگر می‌بینیم که آمریکا امروز در عرصه جهانی همه بازارهای جهان را فتح کرده، به دلیل نگاه و سرمایه‌گذاری آنها بوده است. در جایی می‌گفتند یک تهیه‌کننده آمریکایی اگر قرار باشد برای یک پلان ده پانزده ثانیه‌ای، دو میلیون دلار هزینه کند، می‌کند. چون تأثیرش را بلافاصله خواهد دید و هزینه‌هایش را بلافاصله جبران خواهد کرد.»

* تلاش میرباقری برای ارائه اثری در شأن اقتدار نظام فرهنگی جمهوری اسلامی

به گزارش فارس، میرباقری در جایی دیگر گفته است: #171;...من واقعا در مختارنامه تمام تلاشم را کرده‌ام کاری را عرضه کنم که در شأن و نشان‌دهنده اقتدار نظام فرهنگی جمهوری اسلامی باشد. امیدوارم این اتفاق بیفتد. به هر حال روز و شب دعای من این است که این زحمات بالاخره به شکل درستش منعکس بشود و به سرانجام برسد. بدون مبالغه هم عرض می‌کنم، اگر تا به حال، مجموعه کارهای من که بخشی از آن را اینجا مشاهده کردید و خیلی‌هایش را هم دیده‌اید، در یک طرف از کفه ترازو بگذاریم، #171;مختارنامه» طرف دیگر آن است. یعنی سعی کردم کاری بسیار متفاوت، با انگیزه‌های بسیار بالا، انجام دهم. شوخی نیست؛ چهار سال خود را قرنطینه کردن و آماده نگاه داشتن و از شوق نیفتادن، خود را آماده نگه‌داری تا بتوانی بعد از چهار سال، پلانی که امروز می‌گیری با همان قوت و قدرت پلان‌هایی باشد که روزهای اول کار گرفتی، دوستان سینمایی متوجه مقصودم در این زمینه

می‌شوند...»

داوود میرباقری درباره تصمیمش از ساخت مجموعه تلویزیونی «مختارنامه» آورده است: پس از ساخت فیلم امام علی (ع) با همه خاطرات شیرین و فرجام غم انگیزش، شیفته جست‌وجوی سلمان، صحابی کبار و ایرانی تبار حضرت محمد(ص) شدم. قریب ده سال با او سفر کردیم و به جست‌وجوی حقیقت پرداختیم. از ایران و حضرت زرتشت تا بیت المقدس و حضرت مسیح و از آنجا تا سرزمین حجاز و مکه...

رفتیم و رفتیم و رفتیم و با عشق سلمان به علی (ع) آرام شدیم... این ده سال بی‌شبهت به دو ماراتن نبود. در واپسین لحظاتی که فکر می‌کردم با سلمان فارسی به انتهای راه نزدیک شده‌ام، ناگهان دنده‌ای ظاهر شد و چون باد خود را به خط پایان رساند، خوب که نگاه کردم دیدم مختار است؛ مختار ثقفی. مختار جایی خود را نشانم داد که نتوانستم نبینمش. جلو رفتم و سعی کردم او و قیامش را بشناسم. لذا با او به تاریخ سفر کردیم. دوشادوش او جنگیدیم. جنگی که اکنون نیز ادامه دارد.